

de Onderlingen

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2022

O.V.M. DE ONDERLINGEN U.A.

INHOUD

1.	VERSLAG VAN DE DIRECTIE	3
1.1	De Onderlingen.....	3
1.2	Organisatie	4
1.3	Werkzaamheden 2022.....	5
1.4	Herverzekering	6
1.5	Resultaat.....	7
1.6	Risicomanagement en Compliance	8
1.7	Gedragcodes	13
1.8	Maatschappelijke aspecten.....	14
1.9	Gebeurtenissen na balansdatum.....	14
1.10	Toekomstverwachtingen en dankwoord.....	15
2.	VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	16
3.	JAARREKENING	18
3.1	Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	18
3.2	Fiscale positie	23
3.3	Balans per 31 december	24
3.4	Winst- en Verliesrekening	26
3.5	Kasstroomoverzicht	28
3.6	Toelichting op de balans.....	29
3.7	Toelichting op de winst- en verliesrekening.....	36
3.8	Solvency II.....	40
4.	OVERIGE INFORMATIE.....	43
5.	OVERIGE GEGEVENS.....	45
	CONTROLE VERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	46

1. VERSLAG VAN DE DIRECTIE

1.1 DE ONDERLINGEN

Het doel van de Onderlinge Verzekeringsmaatschappij De Onderlingen U.A. (vanaf hier De Onderlingen) is het met haar leden en ten behoeve van haar leden op onderlinge grondslag sluiten van brandverzekeringen, bemiddelen in andere schadeverzekeringen en het verlenen van overige financiële diensten. Winst is voor De Onderlingen een middel en geen doel.

De doelgroepen van De Onderlingen zijn particulieren, agrarische ondernemers en het midden- en kleinbedrijf. Het primaire werkgebied van De Onderlingen is de provincie Zuid-Holland en Utrecht en dan specifiek de Krimpener- en Lopikerwaard.

Alle polishouders met een brandverzekering van De Onderlingen zijn automatisch lid van De Onderlingen. Voor de brandverzekering (opstal- en inboedelverzekering) is De Onderlingen de risicodragers. Voor alle overige verzekeringen (varia) treedt De Onderlingen op als tussenpersoon.

De Onderlingen is van nature (en ingegeven vanuit de Onderlinge gedachte door haar leden) een risicomijdende verzekeraar. Op meerdere terreinen zien we dit terug. Bijvoorbeeld op het gebied van gewenst kapitaal, strategie inzake beleggingen, maar ook in het herverzekeringscontract. De grondgedachte daarbij is het eigen vermogen te beschermen.

De Onderlingen heeft als doel de meest betrouwbare financiële dienstverlener te zijn door met de coöperatieve kracht van samen meer te bereiken dan individueel (visie). Wij willen een zeker en veilig gevoel voor onze leden creëren door helder en persoonlijk financieel advies (missie).

Het Onderlingen DNA Profiel is een verwoording van wie wij zijn als organisatie, wat wij doen, hoe wij functioneren en hoe wij met anderen omgaan. Het DNA definieert de visie, missie en kernwaarden van De Onderlingen. Deze is in samenspraak met alle medewerkers van De Onderlingen bepaald:

- Allereerst zijn we **deskundig**. Dat betekent dat we actuele en uitgebreide kennis en ervaring hebben op het gebied van verzekeren. Ook op het gebied van preventie zijn we vaardig en helpen we onze klanten hiermee te voorkomen in plaats van te genezen.
- Daarnaast zijn we **betrouwbaar** en hebben we op dit vlak een grote ambitie. We willen één van de meest betrouwbare financiële dienstverleners in onze regio zijn. Door onze persoonlijke aandacht en heldere advisering voor bestaande klanten willen we ook het vertrouwen van (nieuwe) klanten winnen.
- En bovenal zijn we als coöperatie **solidair**. Dit gaat verder dan betrokken zijn en nabijheid in de regio. We staan voor elkaar en helpen elkaar. Dit geldt voor onze medewerkers, leden en andere doelgroepen met wie we het samen doen.

1.2 ORGANISATIE

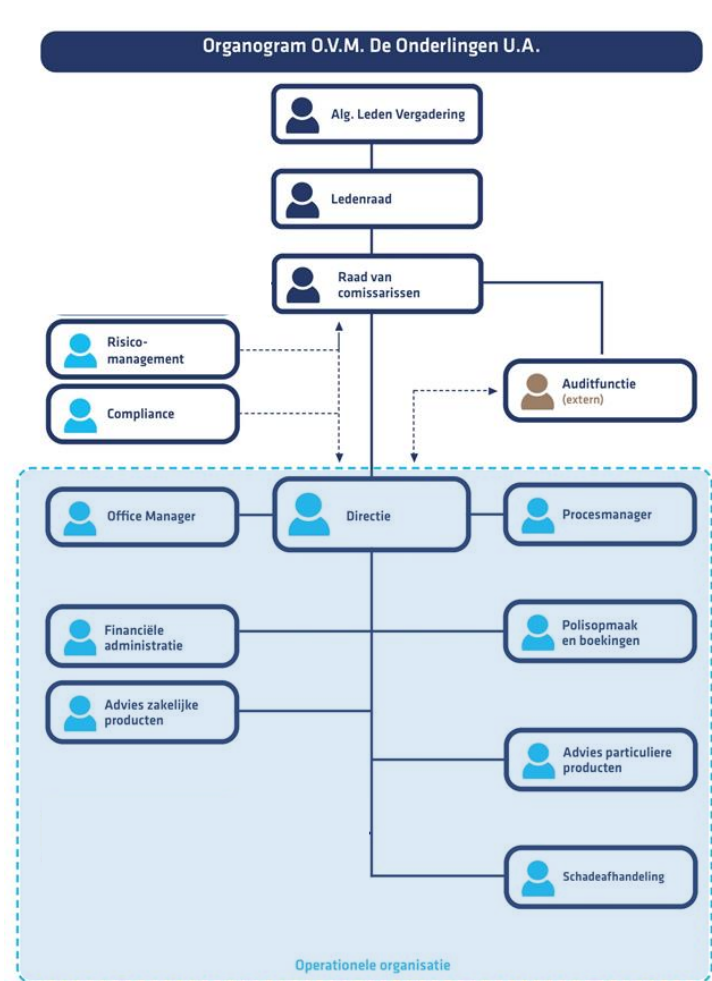
De Onderlingen kent een structuur met een directie en een Raad van Commissarissen. De directie bepaalt het bedrijfsbeleid en voert dat ook uit. De Raad van Commissarissen houdt daar toezicht op. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen De Onderlingen en een afvaardiging van de leden is vertegenwoordigd in de Ledenraad.

In de directie van De Onderlingen hebben er in 2022 en 2023 wijzigingen plaatsgevonden. Onze Commercieel Directeur Thomas Bläcker heeft eind augustus 2022 de organisatie verlaten. Begin 2023 is zijn opvolger Arno Wesselink benoemd bij De Onderlingen. Arno Wesselink is meer dan 30 jaar werkzaam in het Nederlandse verzekeringsbedrijf. Hij heeft daarbinnen in diverse leidinggevende en strategische managementposities veel ervaring opgedaan in het ontwikkelen (en aansturen) van commercie, distributienetwerken en verdienmodellen evenals in het initiëren, managen en – als voorman – mede uitvoeren van Sales en New Business activiteiten.

Arno is verantwoordelijk voor Marketing en Sales en stuurt vanuit die rol de adviseurs aan. De Algemeen Directeur Peter den Ouden is verantwoordelijk voor Finance, IT, Schadeafwikkeling, Verzekeringstechniek, HRM en alle overige operationele zaken.

In totaal heeft de Onderlingen een personele bezetting van 18,5 FTE aan het einde van 2022. Zowel de risk- en compliance functie als de auditfunctie zijn uitbesteed.

Hieronder een organogram van onze organisatie:

De directie hecht veel waarde aan de vergaderingen met de Ledenraad. De Ledenraad, waarvan de deelnemers zelf klant zijn van De Onderlingen, voorziet de directie van waardevolle informatie en inzichten welke de directie weer kan gebruiken in haar beleidskeuzes.

De directie is positief over de interactie met de Raad van Commissarissen en de samenwerking tussen de directieleden onderling. Jaarlijks vindt een zelfevaluatie plaats, eens in de 3 jaar ook met externe ondersteuning,

De jaarrekening over het boekjaar 2022 is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de directie. Bij De Onderlingen wordt decharge verleend door de Ledenraad, die een financiële commissie heeft ingericht ter voorbereiding daarvan.

1.3 WERKZAAMHEDEN 2022

Het jaar 2022 stond in het teken van ons 125 jarig bestaan. In 1897 is de eerste rechtsvoorganger opgericht in Cabauw. Dit hebben we op verschillende plekken in onze regio met u samen mogen vieren.

Op het gebied van IT hebben we gekeken welk systeem wij als verzekeraar en als tussenpersoon het beste vinden passen bij onze organisatie en waarmee we meer efficiënt onze leden kunnen helpen. We hebben gekozen voor het pakket van DIAS Software B.V. Dit zijn we momenteel aan het testen en het pakket zal in de loop van 2023 worden geïmplementeerd. Het nieuwe softwarepakket maakt het ook mogelijk dat onze leden / klanten hun verzekeringsdocumenten online kunnen raadplegen.

1.4 HERVERZEKERING

Ter bescherming van het eigen vermogen en ter afdekking van verzekerde risico's heeft De Onderlingen net als vele andere onderlinge verzekeraars een herverzekeringscontract gesloten bij de SOBH (eveneens een onderlinge verzekeraar), waarmee een grote risicospreiding wordt bereikt. De SOBH keerde in 2022 een deel van haar exploitatieresultaat uit aan haar leden (De Onderlingen is dus lid). In 2022 was dit een bedrag van € 24.273 (in 2021 vond er geen uitkering plaats).

Voor 2022 is het herverzekeringscontract net als in 2021 een Quota Share contract, met een eigen behoud van 40% en een stop loss van 110%. Met dit contract blijft De Onderlingen de verzekeringsrisico's goed overzien.

Het herverzekeringscontract is een behoudend herverzekeringscontract. Het Quota Share contract heeft een eigen behoud van 40%. Het aandeel van de herverzekeraar is dus 60%. Het contract is aan de bovenkant afgetopt door een stop loss van 110% van de eigen behoud premie, dus de bruto schadelast kan niet hoger zijn dan 110% van de premie-inkomsten.

Hoewel de schadelastcijfers van De Onderlingen een positieve ontwikkeling laten zien is het statistisch altijd mogelijk dat de stop loss een keer wordt geraakt. Dit kan bij een extreem zware storm of bij een aantal grote branden het geval zijn (het maximale risico in de begroting voor het nieuwe jaar indien de stop loss geraakt zou worden, bedraagt afgerond een resultaat van € 826.000 negatief). In het kapitaalbeleid is rekening gehouden met deze statistische mogelijkheid. De Onderlingen heeft rekening gehouden met een buffer waarbij drie achtereenvolgende jaren het raken van de stop loss nog gedragen kan worden.

1.5 RESULTAAT

We zijn blij dat we als onderlinge verzekeraar wederom onze toegevoegde waarde hebben kunnen laten zien aan onze leden. Ook zijn we tevreden dat we het boekjaar 2022 weer met een positief exploitatieresultaat konden afsluiten. Het resultaat in 2022 komt uit op € 392.377 (2021: € 147.354).

OPBRENGSTEN

De bruto-premie van de brandverzekeringen is in 2022 uitgekomen op € 3.310.497 en is daarmee 3,9% toegenomen ten opzichte van 2021 (€ 3.185.862). Het aantal leden is licht gedaald, maar de gemiddelde verzekerde som is toegenomen.

Het resultaat uit bemiddeling is in 2022 uitgekomen op € 684.597, ten opzichte van 2021 een stijging van 1,5% (2021: € 674.564). We zien meer provisie-opbrengsten op de varia portefeuille, maar net als vorig jaar een forse afname van de inkomsten uit de RegioBank door wijzigingen in het beloningsmodel. Wij zien naar de toekomst toe geen verbeteringen optreden ten aanzien van de inkomsten uit de RegioBank, waardoor we hebben besloten, mede in overleg met onze ledenraad, om onze Regiobank portefeuille per 1 mei 2023 af te stoten. Dit levert De Onderlingen een besparing op van ca. 0,5 FTE. Hierdoor kunnen we als organisatie ook meer de focus leggen op onze kernactiviteit, namelijk het zijn van adviseur voorverzekeringszaken.

Onze RegioBank nevenactiviteit is per 1 mei 2023 overgedragen aan collega adviseur Van der Voet Assurantiën B.V. te Haastrecht. Omdat bij deze collega's juist veel focus aanwezig is op RegioBank activiteiten, vertrouwen wij erop dat de belangen van onze voormalige RegioBank klanten zeer goed geborgd zullen zijn.

SCHADE & KOSTEN

De bruto schadelast lag in 2022 met € 1.347.389 (2021: € 2.398.046). onder het 10-jaars gemiddelde van € 1.493.507. De schadelast van 2022 bestaat voor 46% uit schades veroorzaakt door de stormen Corrie, Eunice en Franklin die in januari en februari 2022 over ons land raasden. Midden in onze regio, namelijk in Cabauw, werden de hardste windstoten in Nederland gemeten. Gelukkig hebben we onze leden goed bij kunnen staan in deze voor hen lastige situatie.

Er was een afname in het aantal niet-storm gerelateerde schades. De Onderlingen heeft de afgelopen jaren met de leden veel gedaan aan preventie en bovendien afscheid genomen van risicovolle objecten, wat aantoonbaar bijdraagt aan een laag schadebedrag. Deze strategie werpt duidelijk zijn vruchten af.

De bedrijfskosten namen in 2022 toe met 7,0% ten opzichte van 2021, dit komt doordat er in 2021 openstaande vacatures waren die moeilijk vervuld konden worden.

SOLVABILITEIT

De solvabiliteit per 31 december 2022 is met 242% (2021: 230%) ruim boven de interne norm (192%) en het wettelijke vereiste (100%).

Voor 2023 verwacht de directie geen bijzondere financieringsvraagstukken en zal de kasstroom naar verwachting ruim voldoende zijn.

1.6 RISICOMANAGEMENT EN COMPLIANCE

De directie is verantwoordelijk voor de risicobeheersing van de maatschappij. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het risicobeheer en adviseert de directie hierover. De werkzaamheden van de sleutelfuncties worden jaarlijks vooraf afgestemd met de directie en de Raad van Commissarissen.

Het risicomanagement kent drie “verdedigingslijnes”. Binnen de eerste verdedigingslinie is er sprake van adequate en efficiënte processen om de uit de strategie voortkomende en bijkomende risico’s het hoofd te bieden. Dit gebeurt aan de hand van de vooraf vastgestelde risicobereidheid (normen). Voor deze kwalitatieve risicovaststelling maakt de maatschappij gebruik van een risicoanalysemodel dat is ontwikkeld door De Nederlandsche Bank. Voor de kwantitatieve risicobeoordeling wordt gebruik gemaakt van standaard formules. Deze berekenen aan de hand van standaardformules een minimum noodzakelijke kapitaal eis (solvabiliteitsnorm). De Onderlingen acht dit model passend voor het type risico waaraan zij is blootgesteld.

De tweede verdedigingslinie wordt ingevuld door de sleutelfuncties van risicomanagement en compliance. De risicomanagementfunctie is verantwoordelijk voor het aansporen en uitdagen van adequaat risicomanagement in de gehele organisatie. De compliancefunctie gaat na of bij de initiatie, implementatie en uitvoering van de strategie de geldende wet- en regelgeving wordt nagekomen.

De derde verdedigingslinie betreft de interne audit. De interne auditfunctie is verantwoordelijk voor het leveren van aanvullende zekerheid door onafhankelijk de effectiviteit van controlemaatregelen te toetsen en te monitoren. De auditfunctie binnen De Onderlingen is uitbesteed aan een onafhankelijke derde. De interne auditfunctie wordt uitgevoerd door BonsenReuling en de externe auditfunctie door Daamen & van Sluis.

COMPLIANCE

De externe compliance functie heeft als taak om nieuwe wet- en regelgeving tijdig te signaleren en te initiëren dat deze geïmplementeerd wordt. De wettelijk verplichte interne auditfunctie heeft tot taak te beoordelen of de interne beheersmaatregelen in opzet, bestaan en werking effectief zijn. De wet op het financieel toezicht schrijft voor dat er beleid is over het risicomanagementsysteem dat procedures en maatregelen omvat. De compliance functie ziet erop toe dat aan deze wettelijke eis invulling wordt gegeven en ondersteunt de directie bij het opstellen van beleid. De Onderlingen heeft zowel de risk- en compliance functie als de interne auditfunctie uitbesteed.

In 2022 heeft De Onderlingen zich beziggehouden met de volgende belangrijke compliance onderwerpen (niet limitatief):

- Het proces van het uitvoeren van 1e lijns-controles is verder ingebed in de reguliere werkzaamheden.
- Verdere verbetering van diverse beleidsdocumenten over risicobeheersing.
- Het halfjaarlijks opstellen van de compliance- en risicorapportages: deze zijn besproken met de Raad van Commissarissen.

RISICOMANAGEMENT

Risicomanagementvisie

Naast het voldoen aan wet- en regelgeving is risicomanagement ingericht om risico's die De Onderlingen loopt in kaart te hebben en daarvoor passende beheersmaatregelen te treffen. De Onderlingen besteedt aandacht en zorg aan een bedrijfsbrede, uniforme en integrale beheersing van risico's die zijn verbonden aan de aard van de maatschappij als brandverzekeraar.

Het risicobeleid van De Onderlingen wordt door de Raad van Commissarissen vastgesteld en waar nodig bijgesteld. Zij monitort de uitvoering door de directie en draagt er zorg voor dat het risicobeheer zodanig is ingericht dat de Raad van Commissarissen tijdig op de hoogte is van materiële risico's die de maatschappij loopt.

Risicobereidheid

De (financiële) bescherming van de ledenverzekerden bij calamiteiten en onvoorziene omstandigheden is de belangrijkste doelstelling van onze coöperatieve maatschappij. De maatschappij streeft daarom naar langjarige continuïteit, waarbij in de slechtst denkbare omstandigheden de organisatie nog minimaal 3 jaar kan opereren. De Onderlingen heeft de risicobereidheid vertaald naar strengere interne solvabiliteitseisen dan de wettelijk geldende solvabiliteitseisen. Dit resulteert in een behoudende positie ten aanzien van de te lopen strategische, tactische en operationele risico's. De directie hanteert hiervoor een risicomanagementsysteem waarbij alle risico's in beeld zijn en beheerst worden dan wel eventuele restrisico's weloverwogen geaccepteerd worden.

Solvency II Basic

Het toegepaste risicomanagement is geënt op Solvency II Basic en de daarmee samenhangende richtlijnen. Deze richtlijnen vertalen zich in governance, risicomanagement en kapitaalbeheer van de maatschappij. De Onderlingen geeft volledig invulling aan de Solvency II Basic aspecten.

De belangrijkste risico's

Hierna volgt de beschrijving van de belangrijkste risico's en de wijze waarop de risico's worden beheerst. De risico's zijn geclassificeerd conform de Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM) van De Nederlandsche Bank.

Het grootste risico voor De Onderlingen vanuit de solvabiliteitskapitaalberekening als ook vanuit het eigen risicoregister, ligt op de marktrisico's en verzekeringstechnische risico's. De waardeverandering van ons aandeel in de deelneming in de SOM is daarin een belangrijke variabele voor de marktrisico's.

Het verzekeringstechnische risico is (in omvang) voor De Onderlingen het tweede grootste risico. Dit risico is inherent aan het zijn van verzekeraar. Dit risico wordt gemitigeerd door een behoudend herverzekeringscontract (zie paragraaf 1.4)

PRIJSRISICO'S

Marktrisico's

Dit betreft het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een (handels-) portefeuille. Dit risico is binnen De Onderlingen deels aanwezig.

De Onderlingen heeft ultimo 2022 de volgende beleggingen: verhuurpanden, edelmetalen en een deelneming in de SOM. De waardeverandering van de panden is onderdeel van het resultaat (taxatie eens per 2 jaar). Deze panden zijn beperkt verhandelbaar, mede doordat De Onderlingen zelf ook deels gevestigd is in deze panden.

In 2018 is voor het eerst een positie in edelmetalen aangekocht. Het beleggen in edelmetalen en vooral goud wordt gezien als een relatief veilige haven in tijden van (grote) maatschappelijke onrust of rampen. Het beschermt tegen inflatie en zal nooit geheel zijn waarde verliezen. In 2022 is een klein deel van deze positie verkocht (13%), omdat door de waarde toename deze positie een te groot beslag legde op ons vermogen. In 2023 worden deze opbrengsten herbelegd in aandelen.

Verzekeringstechnische risico's

Dit betreft het risico dat uitkeringen (nu of in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product.

Naast het herverzekeringscontract, waarop de herverzekeraar ook portefeuille-analyses doet, wordt de portefeuille van De Onderlingen ook intern gemonitord. Bij de invoering van een nieuw product wordt de PARP-methodiek gevolgd. PARP staat voor Product Approval & Review Process en is benodigd om nieuwe producten aan te kunnen bieden aan de leden.

Het risico dat de inschatting van technische voorziening niet voldoende blijkt te zijn is redelijk beperkt doordat de inschatting bij De Onderlingen via de post-voor-post methodiek gedaan, waarbij de behandelaren in ieder geval elk kwartaal de toereikendheid van de voorziening toetsen.

Het concentratierisico is inherent aan het werkgebied van De Onderlingen en is om die reden (naast het herverzekeringscontract) beperkt te mitigeren.

Operationele risico's

Dit betreft het risico van de gevoeligheid voor ontoereikende inrichting of uitvoering van processen. Acceptatie van brandrisico's is door middel van handboeken vormgegeven. Tevens is er een uitgebreid audit-proces op dit risico.

Het informatierisico is beperkt binnen De Onderlingen (en data governance risico is minimaal). De financiële administratie is geïntegreerd in het IT-systeem (Novulo). Het systeem is niet geschikt voor de toekomstige ambities van De Onderlingen en zal eind van 2023 vervangen worden.

De Onderlingen is in omvang een kleine organisatie, waardoor er slechts in beperkte mate sprake is van functiescheiding. De Onderlingen maakt in alle processen risicoafwegingen in het kader van deze functiescheidingen. Kosten- en personeelsrisico's zijn bekend en daarop wordt actief gestuurd.

Kredietrisico's

Dit betreft het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen (waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen, ontvangen garanties) niet nakomt.

Het grootste risico voor De Onderlingen is de kans dat de verzekeraars (en herverzekeraar) niet meer voldoen aan zijn of haar verplichting richting De Onderlingen. Er zijn contractuele afspraken gemaakt met grote professionele verzekeraars en herverzekeraars. De kans dat deze niet meer aan hun contractuele verplichtingen kunnen voldoen is erg klein. Er wordt op toegezien dat de vorderingen niet te hoog oplopen. De herverzekeraar wordt jaarlijks specifiek beoordeeld op de vermogenspositie (financiële stabiliteit).

Liquiditeitsrisico

De kasstroom bij De Onderlingen is voorspelbaar. Opbrengsten komen uit de brandpremie en zorgen aan het begin van het jaar voor overtollige liquiditeit (die afloopt gedurende het jaar). Daarnaast heeft De Onderlingen voldoende direct opvraagbare middelen om eventuele tekorten aan te vullen. Er zijn geen grote investeringen gepland die liquiditeit vereisen. In geval van grote schades zijn deze herverzekerd en komt er liquiditeit terug van de herverzekeraar. Tot aan de stop loss kan de Onderlingen schadebetalingen zelfstandig dragen vanuit de regulier beschikbare liquide middelen.

Kasstroomrisico

Het kasstroomrisico bestaat uit fluctuaties in de kasstroom ten aanzien van het renterisico op deposito's en liquiditeiten. Dit is een te verwaarlozen risico gezien de samenstellingen van de beleggingen.

Omgevingsrisico's

Dit betreft het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat.

In het werkgebied van De Onderlingen zijn een aantal vaste concurrenten, die qua aantal of volume geen grote wijzigingen laten zien. De bedrijfsvoering van De Onderlingen houdt hier rekening mee. De technologische ontwikkelingen worden gevolgd en daar waar mogelijk sorteert De Onderlingen daar ook op voor. De concurrentiekracht op dat vlak is ten opzichte van de grotere verzekeraars echter beperkt.

Matching-/renterisico

Dit betreft het risico als gevolg van het niet gematcht zijn van activa en passiva (inclusief off-balance) dan wel inkomsten en uitgaven in termen van rentevoet, valuta, liquiditeit en gevoeligheid voor ontwikkeling in prijspeil. Het matchingsrisico bij de Onderlingen is laag. De Onderlingen heeft geen rentegevoelige activa die voor een langere periode lopen. Middelen zijn direct opvraagbaar.

Valutarisico

De Onderlingen doet geen transacties in vreemde valuta.

Uitbestedingsrisico's

Dit betreft het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden (al dan niet binnen een groep) uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad.

In het uitbestedingsbeleid zijn de samenwerkingspartijen aangeduid als cruciaal. Met deze partijen is een Service Level Agreement opgesteld waarin de betreffende risico's worden geadresseerd.

IT-risico's

Dit betreft het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT.

De IT-infrastructuur is uitbesteed aan Tégétel HBA, waarbij kritisch gekeken is naar de risico's. Hierbij wordt de volledige ICT-infrastructuur extern gehost, met als doel de risico's nog verder te reduceren. Zo voldoet niet alleen Tégétel HBA aan hoge kwaliteitseisen, maar ook het datacenter waar de data is opgeslagen. Zo weten we bijvoorbeeld zeker dat de data uitsluitend in Nederland is opgeslagen, waardoor Nederlandse regelgeving van toepassing is voor wat betreft privacy en AVG-regelgeving.

In geval van een calamiteit is er een back-up en restore plan voor zowel Novulo (het verzekeringstechnisch systeem), de IT-infrastructuur en telefonie/internet en draait De Onderlingen zonder noemenswaardige issues door.

In 2022 heeft er een IT audit plaatsgevonden. De uitkomsten werden beoordeeld als voldoende. Wel gaf de auditrapportage een aantal aanbevelingen om de IT-risico's nog beter beheersbaarder te maken door het beleid rondom ransomware, back-up procedures en monitoring aan te scherpen. Ook gaan we meer bewustzijn van IT risico's bij de medewerkers creëren. Dit wordt in 2023 verder uitgewerkt.

Integriteitsrisico's

Betreft het risico dat de integriteit van de instelling of het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen.

In de bedrijfsvoering is het voldoen aan wet- en (interne) regelgeving een belangrijke pijler. Daarin zijn ook maatregelen genomen om te voorkomen dat er gehandeld wordt met voorkennis en zijn tevens maatregelen genomen om te voorkomen dat De Onderlingen betrokken is bij witwas-activiteiten en of terrorismefinanciering. Alle medewerkers kennen de gedragscodes en handelen daarnaar.

Juridisch risico

Betreft het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn.

De Onderlingen heeft een intern beleid gericht op het voldoen aan (interne) wet- en regelgeving en toetst ook periodiek of daaraan wordt voldaan.

Het aansprakelijkheidsrisico wordt verzekeringstechnisch afgedekt door een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering en een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

De afdwingbaarheid van contracten is geregeld in het uitbestedingsbeleid van De Onderlingen.

Kapitaalbeleid

Het kapitaalbeleid geeft duidelijkheid aan de leden en toezichthouders over de doelstellingen van de maatschappij omtrent kapitaal en solvabiliteit. In het kapitaalbeleid is tevens opgenomen op welke wijze de monitoring van de solvabiliteit plaatsvindt en welke maatregelen er worden genomen als de solvabiliteitsnorm wordt overschreden. Door de Ledenraad, de vertegenwoordiging van de Algemene Ledenvergadering, is ingestemd met het kapitaalbeleid.

1.7 GEDRAGSCODES

De Corporate Governance Code bestaat formeel niet meer en is verankerd in de wet. Alhoewel De Onderlingen als kleine organisatie formeel geen verplichting heeft om in het jaarverslag een toelichting op dat vlak te geven, staan we toch stil (in het kader van de transparantie) bij een aantal onderwerpen dienaangaande.

De directie bestaat uit twee personen die door de Raad van Commissarissen zijn benoemd. Voorafgaand aan hun benoeming zijn de directeuren door De Nederlandsche Bank op geschiktheid getoetst. Hiermee voldoet de samenstelling van de directie aan alle eisen van deskundigheid en complementariteit. Met een programma van permanente educatie wordt ervoor gezorgd dat dit ook in de toekomst zo blijft. Iedere directeur neemt deel aan het educatieprogramma en alle PE-punten die nodig zijn voor het behouden/actueel houden van de vakdiploma's zijn behaald. Jaarlijks wordt bepaald welke opleidingen de directie in het kader van permanente educatie gaat volgen.

Voor alle medewerkers van De Onderlingen die zich bezighouden met het primaire klantproces is er een Permanent Actueel programma, waarin geborgd is dat de vakinhoudelijke kennis op niveau is en blijft. Alle medewerkers zijn per balansdatum Permanent Actueel.

De Raad van Commissarissen bestond in 2022 uit drie personen die door de Ledenraad en de Algemene Ledenvergadering zijn benoemd. Voorafgaand aan hun benoeming zijn alle commissarissen door De Nederlandsche Bank op geschiktheid getoetst. Hierdoor voldoet de samenstelling van de Raad van Commissarissen aan alle eisen van deskundigheid, complementariteit en diversiteit. Voor hun werkzaamheden ontvangen de commissarissen een vergoeding die door de Ledenraad in 2022 opnieuw is geëvalueerd. De vergoeding blijft ongewijzigd.

Iedere medewerker van De Onderlingen heeft een moreel ethische verklaring afgelegd (De Eed) en krijgt bij aanvang van het dienstverband de gedragscodes als leidraad voor zijn of haar handelen ter beschikking gesteld.

Het beloningsmodel van de directie en overige medewerkers kan als zorgvuldig, beheerst en duurzaam worden aangemerkt. Er worden geen vooraf afgesproken variabele beloningen toegekend binnen De Onderlingen. Dit geldt zowel voor de directie als de medewerkers van De Onderlingen. Wel staat het De Onderlingen open om (afhankelijk van het financieel resultaat) te beoordelen of een zeer beperkte extra beloning gegeven kan worden.

1.8 MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN

CO2 reductie

De Onderlingen kent in haar strategie het thema duurzaamheid. Kijkend naar de CO2 footprint van De Onderlingen is met name mobiliteit een belangrijk thema. Om die reden investeert de Onderlingen (bij vervanging van haar auto's) in elektrische auto's. Daarnaast maakt het pand in Lekkerkerk gebruik van zonnepanelen.

De Onderlingen zet verder in op zoveel mogelijk digitale aanlevering van brieven, polissen en facturen. Het versturen van een digitaal bericht heeft immers een veel lagere milieubelasting. De Onderlingen moedigt leden aan zoveel mogelijk 'digitaal te gaan', maar verplicht is dat zeker niet. De keuze ligt bij de leden.

Regionaal

De Onderlingen vindt het belangrijk om lokaal zichtbaar en betrokken te zijn. Nog steeds vertrekken veel financieel dienstverleners en banken juist uit de regio. Lokale sponsoring van sportclubs versterkt deze betrokkenheid en zorgt voor een gezonde regio. Zo is De Onderlingen hoofdsponsor van De Oliebollenloop van Avantri Schoonhoven, één van de grootste sportevenementen van de regio. Ook heeft De Onderlingen 2 AED's voor de locaties in Lekkerkerk en Schoonhoven. Beide locaties liggen zeer centraal en naast de wekelijkse markt.

Personeelsaangelegenheden

Ook in 2022 hebben er cultuursessies bij De Onderlingen plaatsgevonden. De kernwaarden zijn opgenomen in de beoordelingscyclus. Duurzame inzetbaarheid blijft een belangrijk onderwerp van gesprek met medewerkers en arbodienst. Het beleid op het gebied van (seksueel) grensoverschrijdend is geëvalueerd en de contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn opnieuw gedeeld met het personeel.

1.9 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen noemenswaardige gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op de jaarrekening van 2022.

1.10 TOEKOMSTVERWACHTINGEN EN DANKWOORD

In 2023 verwacht De Onderlingen een nieuw administratiesysteem te lanceren, waarbij een ‘mijn Onderlingen’ functionaliteit wordt toegevoegd voor onze leden en we een flinke efficiëncyslag kunnen slaan voor onze medewerkers. Back office werkzaamheden zullen voor een deel geautomatiseerd worden, daardoor (en door de verkoop van de RegioBank portefeuille) verwacht de Onderlingen dat de personele bezetting de komende jaren iets zal dalen, maar dat de besparing aan administratieve lasten ten goede zal komen aan de beschikbare uren voor contact met onze klanten.

Ook staat in 2023 de verdere inbedding van het Onderlingen DNA centraal. Dit is gekoppeld aan een cultuurprogramma, waarmee onderlinge samenwerking, vertrouwen en communicatie nog beter op de kaart worden gezet. Dit met als doel dat onze klanten een nóg prettigere en betere dienstverlening gaan ervaren.

Met de bovenstaande stappen is De Onderlingen klaar voor de toekomst. We zijn een financieel gezonde organisatie met een hoge klanttevredenheid. Door aandacht te geven aan de zaken die ertoe doen, zoals preventie-advies, goed opgeleide medewerkers, goede producten met bijhorende voorwaarden, persoonlijk contact en aanwezigheid in de regio, zijn wij ervan overtuigd het verschil te blijven maken.

Schoonhoven, 23 mei 2023

Peter den Ouden

Algemeen Directeur

Arno Wesselink

Commercieel Directeur

2. VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Terugblik op het jaar

2022 was voor De Onderlingen een jaar vol dynamiek. Het jaar begon stormachtig met drie grote stormen (Corrie, Eunice en Franklin), die over het werkgebied van De Onderlingen trokken met veel materiële schade tot gevolg voor een aantal van onze leden. Gelukkig bleef het aantal schademeldingen vanaf maart beperkt, waardoor de totale schadelast onder het tien-jaars gemiddelde bleef voor De Onderlingen.

Ook op personeelsgebied was sprake van veel dynamiek. De krappe arbeidsmarkt en ziekte van enkele medewerkers zorgde ervoor dat gedurende het jaar niet alle functies continu konden worden ingevuld. De commerciële doelstellingen konden mede daardoor niet op alle vlakken worden gerealiseerd. Desalniettemin groeide het premievolume, zowel voor de eigen brandportefeuille als de varia portefeuille. De daling van het aantal leden heeft nog steeds aandacht nodig.

De directie heeft samen met het personeel het DNA van De Onderlingen geformuleerd. De Raad van Commissarissen is content met het feit dat de missie, visie en kernwaarden in samenspraak met het voltallige personeel tot stand zijn gekomen. Dit zorgt voor een groot draagvlak.

Directie en Commissarissen hebben in nauw overleg met de Ledenraad besloten om meer focus aan te brengen op de (verzekerings)activiteiten van De Onderlingen omdat we een te kleine organisatie zijn om alles goed te kunnen doen. Dit is reden geweest om afscheid te nemen van de RegioBank formule.

Dankzij een positief resultaat na belastingen kon de solvabiliteit in 2022 stijgen van 230% naar 242%. Dit is nog net onder het percentage van 250%. Daarboven kan tot premie restitutie over worden gegaan. Voor dit jaar zit dat er helaas nog niet in.

De jaarrekening is gecontroleerd door onze accountant Daamen & Van Sluis te Capelle aan de IJssel. Op basis van de in het jaarverslag opgenomen cijfers heeft de accountant een controle-verklaring met een goedkeurend oordeel afgegeven. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:101 lid 3 BW leggen wij de door de directie opgemaakte jaarrekening ter vaststelling voor aan de Ledenraad. Wij adviseren de vergadering de jaarrekening overeenkomstig vast te stellen.

Directie

De directie van De Onderlingen bestond aan het begin van 2022 uit Peter den Ouden als algemeen directeur en Thomas Bläcker als commercieel directeur. In augustus 2022 vertrok Thomas om persoonlijke redenen. Wij danken Thomas voor zijn inzet voor De Onderlingen gedurende de afgelopen twee jaar.

De Raad van Commissarissen is intensief bezig geweest met de werving van een nieuwe commercieel directeur. Met behulp van een extern bureau zijn er gesprekken gevoerd met verschillende kandidaten. Per 1 januari 2023 is Arno Wesselink begonnen als commercieel directeur. Als Raad van Commissarissen hebben wij veel vertrouwen in de professionaliteit en complementariteit van de directie van De Onderlingen in haar huidige samenstelling.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit Irmgard Arink (voorzitter), Hendrik Jan Gorter (secretaris) en Jorrit Molkenboer (vice-voorzitter). De samenwerking tussen directie en Commissarissen is positief en constructief.

De Raad van Commissarissen en directie zijn in 2022 regulier vijfmaal bijeen gekomen, waarbij onder meer de volgende onderwerpen op de agenda hebben gestaan: begroting, kwartaalcijfers, jaarrekening en jaarverslag,

commercieel beleid, het preventiebeleid en de uitvoering daarvan, kapitaals- en beleggingsbeleid, risk en compliance, interne audits, personeelsbeleid, management-rapportages en rapportages DNB. Met name de gecontroleerde overgang naar een nieuw ICT systeem heeft aandacht gevergd. Tijdens de periode met één directeur heeft de Raad van Commissarissen verscherpt toezicht uitgevoerd met tweewekelijkse (telefonische) updates.

Daarnaast hebben de Raad van Commissarissen en directie twee dagdelen gebrainstormd over strategische vraagstukken tijdens een heidag op externe locaties. Tenslotte is een bijeenkomst gebruikt om het eigen functioneren en de samenwerking met de directie te evalueren.

Ledenraad

De Ledenraad is in 2022 viermaal bij elkaar gekomen en de Financiële Commissie van de Ledenraad één keer extra ter bespreking van de jaarrekening. De vergaderingen van de Ledenraad vinden plaats met de directie onder leiding van de voorzitter van de Raad van Commissarissen. Naast de formele taak van het goedkeuren van de jaarstukken op advies van de Financiële Commissie, is de Ledenraad van belang voor het uitbouwen van de contacten met leden en als reflectie op de voorgestelde strategie. De Raad van Commissarissen zou graag zien dat de Ledenraad verder wordt uitgebreid, zodat de Ledenraad een goede afspiegeling van de achterban blijft vormen

Dank

Als Raad van Commissarissen willen we medewerkers en directie van De Onderlingen heel hartelijk bedanken voor hun grote inzet en betrokkenheid het afgelopen dynamische jaar. De druk bezochte Algemene Leden Vergadering en de viering van het 125-jarig jubileum samen met medewerkers, directie, leden en klanten waren de kroon op een mooi jaar! Ook dankt de Raad van Commissarissen de Ledenraad voor hun grote betrokkenheid, hun constructieve inbreng en bovenal de open en prettige sfeer waarin de zaken worden besproken.

De Onderlingen blijft haar leden ontzorgen met persoonlijk, deskundig en betrouwbaar verzekeringsadvies. Maar bovenal is De Onderlingen als coöperatie solidair met en betrokken bij haar Leden. Samen vormen we tenslotte al 125 jaar De Onderlingen!

Schoonhoven, 23 mei 2023

Raad van Commissarissen

Irmgard Arink

Voorzitter van de Raad van Commissarissen

Jorrit Molkenboer

Vice-Voorzitter van de Raad van Commissarissen

Hendrik Jan Gorter

Secretaris van de Raad van Commissarissen

3. JAARREKENING

3.1 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De Toegepaste standaarden

De jaarrekening wordt opgesteld conform het jaarrekeningregime als bedoeld in BW 2 Titel 9, waarin begrepen afdeling 15. Afdeling 15 behandelt de voorkomende posten in de jaarrekening van verzekeringsmaatschappijen. Bij het opstellen van de jaarrekening is tevens rekening gehouden met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 605, die richtlijnen voor verzekeringsmaatschappijen bevat.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Kosten die toezien op de niet-technische schaderekening worden toegerekend aan de niet-technische rekening.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa bestaat uit goodwill en ontwikkelde software:

- De goodwill heeft betrekking op de vergoeding voor overgenomen portefeuilles en representeert de vergoeding voor de toekomstige gekapitaliseerde winstmarges die in de overgenomen portefeuilles besloten liggen. De waarderingsgrondslag is de historische kostprijs minus afschrijvingen. De post goodwill is inmiddels volledig afgeschreven.
- De software betreft (investeringen in) de Novulo applicatie. De waarderingsgrondslag is de historische kostprijs minus afschrijvingen. De afschrijving van software vindt normaliter lineair in vijf jaar plaats. Novulo voldoet echter niet meer aan onze eisen en wij stappen in 2023 over naar een ander systeem, derhalve heeft er een bijzondere waardevermindering over de resterende boekwaarde plaatsgevonden.

Terreinen en gebouwen

Panden in eigen gebruik en panden niet voor eigen gebruik

Gebouwen en terreinen voor eigen gebruik en niet voor eigen gebruik (beleggingspanden) worden gewaardeerd tegen actuele waarde, gebaseerd op een marktwaarde vastgesteld door een onafhankelijk ter zake kundig taxateur. Op gebouwen en terreinen wordt niet afgeschreven. Waardevermeerderingen worden rechtstreeks verwerkt in de winst- en verliesrekening en gelijktijdig wordt een herwaarderingsreserve gevormd uit de overige reserves. Waardeverminderingen worden eveneens verwerkt via de winst- en verliesrekening. Gelijktijdig wordt de herwaarderingsreserve verminderd ten gunste van de overige reserves.

Uit 2021 zijn de panden van De Onderlingen getaxateerd. Taxatie gebeurt in principe om het jaar tenzij er zwaarwegende aanleidingen zijn om dat vaker te doen. In 2022 heeft er geen taxatie plaatsgevonden.

De Marktwaarde is als volgt vastgesteld:

Doelenplein 11, Schoonhoven	€	320.000
Raadhuisplein 2, Lekkerkerk	€	460.000
Raadhuisplein 2a t/m d, Lekkerkerk (verhuurd)	€	<u>783.000</u>
	€	1.563.000

Deelnemingen

Indien in deelnemingen geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend worden deze gewaardeerd tegen actuele waarde. Veranderingen in de actuele waarde worden opgenomen in een herwaarderingsreserve. In de winst- en verliesrekening wordt voorts het in het verslagjaar gedeclareerde dividend verantwoord. Indien waardeverminderingen optreden worden deze primair onttrokken aan de herwaarderingsreserve die is gevormd voor deze deelneming. Is deze ontoereikend dan wordt het meerdere ten laste van het resultaat gebracht. Een eventuele latere terugneming van dit afwaarderingsverlies wordt dan eerst weer via het resultaat geleid alvorens weer wordt toegevoegd aan de herwaarderingsreserve.

Overige financiële beleggingen

Andere beleggingen

Andere beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. (On)gerealiseerde koersresultaten worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verantwoord. De andere beleggingen betreffen een positie in goud.

Obligaties

De effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde. (On)gerealiseerde koersresultaten worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Vorderingen en overige activa

De vorderingen en overige activa worden opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde (behoudens agio en transactiekosten), onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Voor vervoersmiddelen en kantoorinventaris is de economische levensduur 5 jaar. Voor computers en toebehoren is dit in 2021 veranderd naar 3 jaar (2020: was 5 jaar). In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Technische voorzieningen

Voor te betalen schaden

De voorziening voor te betalen schaden bestaat uit het geschatte deel van de gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden plus een deel wel geleden maar nog niet gemelde schades (IBNR). Het aandeel van de herverzekeraar wordt in mindering gebracht op de voorziening. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde en heeft een overwegend kortlopend karakter. In de voorziening is geen rekening gehouden met op grond van Salvage of subrogatie te ontvangen bedragen, gezien dat dit zeer minimaal is bij De Onderlingen.

Voor pensioenen

De Onderlingen heeft een zogenaamde toegezegde-pensioenregeling. Dat is een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De over het boekjaar verschuldigde premie wordt als kosten verantwoord. Aangezien deze verplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen de nominale waarde. Loonontwikkeling en/of prijsindexatie zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioen. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Belastingen

Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, indien deze al bij wet zijn vastgesteld.

Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Toerekening van kosten en opbrengsten aan de technische/niet-technische rekening.

Op aanwijzing van De Nederlandsche Bank wordt de opbrengst uit de bemiddelingsactiviteiten ten gunste van de niet-technische rekening gebracht. Voor wat betreft de gemaakte kosten samenhangend met deze activiteit is een schatting gemaakt. De kosten zijn - aansluitend aan de rubricering van de bemiddelingsopbrengsten - ten gunste van de technische rekening gebracht en als last in de niet-technische rekening opgenomen.

Verdiende premies eigen rekening

Onder premie-inkomen wordt begrepen de over het boekjaar verdiende premies exclusief assurantiebelasting. De herverzekeringspremie is in de winst- en verliesrekening opgenomen tegen uitgaafprijs. De herverzekeringspremie van de SOBH wordt berekend op basis van een percentage van het bruto premie-inkomen onder aftrek van de premie voor de polissen in co-assurantie.

Schaden eigen rekening

De in de winst- en verliesrekening opgenomen post schade-uitkeringen betreft de ten laste van het boekjaar komende uitkeringen inclusief externe schadebehandelingskosten verminderd met de op deze schadegevallen betrekking hebbende uitkeringen van de herverzekeraar. De uitkeringen zijn opgenomen tegen nominale bedragen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende activa en worden lineair berekend, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Resultaat uit bemiddeling

Onder deze post zijn begrepen de over het boekjaar ontvangen provisies ter zake van de assuratiebemiddeling voor variaverzekeringen alsmede de opbrengsten uit advisering.

Opbrengsten uit overige beleggingen

Hieronder is opgenomen de over het boekjaar genoten interest op deposito's en spaarrekening (en) welke zijn opgenomen tegen nominale bedragen. Daarnaast zijn hieronder opgenomen de ontvangen huren minus de direct toewijsbare kosten.

Vennootschapsbelasting

De belasting wordt berekend over het commerciële resultaat vóór belastingen, rekening houdend met fiscale faciliteiten.

GRONDSLAGEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cashflow, die bestaat uit het resultaat na belastingen vermeerderd met de afschrijvingslasten afzonderlijk gepresenteerd.

3.2 FISCALE POSITIE

Fiscale positie

De in het boekjaar over het behaalde resultaat verschuldigde belasting wordt als volgt berekend:

Resultaat voor belastingen	362.411
Bij: fiscaal lagere afschrijving Immateriële vaste activa	28.118
Bij: fiscaal lagere afschrijving computers	12.130
Bij: beperkt aftrekbare bedragen	4.800
Af: resultaat deelnemingen	-120.905
Af: kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	-1.368
Af: fiscaal hogere afschrijving panden	-5.278
Verliesverrekening	-279.908
Fiscaal belastbaar bedrag	0

De Onderlingen kent compensabele verliezen (zogenaamde voorvoegingsverliezen) uit 2021. Dit verlies bedroeg begin 2022 € 543.109 en kan tot en met 2027 worden verrekend met eventuele fiscale winsten. Eind 2022 is het compensabele verlies teruggelopen naar € 44.352. Het verloop hiervan is als volgt:

Verliesrekening ultimo 2021	€ 543.109
- 2020 fiscale winst (carry back)	€ 218.851 –
- 2022 fiscale winst (carry-forward)	€ 279.906 –
Verliesrekening ultimo 2022	€ 44.352

Er is voor deze compensabele verliezen voorzichtigheidshalve geen actieve belastinglatentie opgenomen.

Statutair is het volgende bepaald inzake de winstbestemming: "indien het totaal van de over een boekjaar ontvangen baten een overschot boven de lasten mocht opleveren, hebben de leden recht op dit overschot naar evenredigheid van hun aandeel in de premie over het afgelopen boekjaar, tenzij de Ledenraad op voorstel van de directie, welk voorstel de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen behoeft, besluit (een deel van) dit overschot toe te voegen aan de algemene reserve van de maatschappij". Primair zal een (eventuele) winst teruggegeven worden aan de leden door middel van een premierestitutie, waardoor er geen fiscale winst wordt gerealiseerd.

Het toepasselijk belastingtarief bedraagt voor de eerste € 245.000 15% en daarboven 25%. De effectieve belastingdruk in 2022 bedraagt -8,3%. Het percentage is negatief door de belastingteruggave van de fiscale compensatie inzake 2020 (carry back).

3.3 BALANS PER 31 DECEMBER

in Euro's, voor winstbestemming

Activa	2022	2021
Immateriële vaste activa		
1 Goodwill / Software	<u>35.252</u>	<u>45.793</u>
	35.252	45.793
Beleggingen		
<i>Terreinen en gebouwen</i>		
2 Voor eigen gebruik	780.000	780.000
2 Overige terreinen en gebouwen	<u>783.000</u>	<u>783.000</u>
	1.563.000	1.563.000
<i>Beleggingen in deelnemingen</i>		
3 Andere deelnemingen	1.373.353	1.396.321
<i>Overige financiële beleggingen</i>		
4 Andere financiële beleggingen	1.093.319	1.186.993
5 Obligaties	<u>3.000</u>	<u>3.500</u>
	1.096.319	1.190.493
Vorderingen		
6 Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	69.927	59.166
7 Vorderingen uit herverzekering	511.846	361.908
8 Te ontvangen vennootschapsbelasting	37.712	11.500
9 Overige vorderingen	<u>17.517</u>	<u>22.083</u>
	637.001	454.658
Overige activa		
10 Materiële vaste activa	124.118	193.009
11 Liquide middelen	<u>3.259.805</u>	<u>3.325.233</u>
	3.383.922	3.518.242
12 Overige overlopende activa	20.902	58.692
	<u>8.109.748</u>	<u>8.227.198</u>

<i>Passiva</i>	2022	2021
13 Eigen Vermogen		
Herwaarderingsreserve	902.238	932.149
Overige reserves	5.236.803	5.082.505
Resultaat boekjaar/onverdeelde winst	<u>392.377</u>	<u>147.354</u>
	6.531.418	6.162.008
Technische Voorzieningen		
14 Voor te betalen schaden/uitkeringen		
Bruto	851.149	1.812.302
Herverzekeringsdeel	<u>-510.689</u>	<u>-1.087.381</u>
	340.460	724.921
Voorzieningen		
15 Voor belastingen	<u>236.565</u>	<u>228.819</u>
	236.565	228.819
Schulden		
16 Schulden uit directe verzekering	627.862	713.492
17 Schulden uit bemiddelingsactiviteiten	112.479	133.043
18 Belastingen & premies soc. verzekeringen	<u>129.364</u>	<u>126.925</u>
	869.703	973.459
19 Overige schulden en overlopende passiva	131.601	137.990
	<u>8.109.748</u>	<u>8.227.198</u>

3.4 WINST- EN VERLIESREKENING

in Euro's

<i>Technische rekening schadeverzekering</i>	2022	2021
Verdiende premies eigen rekening		
20 Bruto premies	3.310.497	3.185.862
21 Uitgaande herverzekeringspremies	<u>2.029.637-</u>	<u>1.952.248-</u>
	1.280.860	1.233.614
22 Toegerekende opbrengsten uit beleggingen	136.715	273.004
Schaden eigen rekening		
Bruto	2.308.541-	762.120-
Aandeel herverzekeraar	<u>1.385.125</u>	<u>457.333</u>
	923.417-	304.786-
Wijziging voorziening voor te betalen schaden		
Bruto	961.152	1.635.927-
Aandeel herverzekeraar	<u>576.691-</u>	<u>981.505</u>
	384.461	654.422-
28 Schaden eigen rekening	538.956-	959.208-
Bedrijfskosten		
24 Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	1.062.563-	988.867-
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	<u>787.607</u>	<u>642.560</u>
	<u>274.957-</u>	<u>346.307-</u>
Resultaat technische rekening schadeverzekering	<u>603.662</u>	<u>201.103</u>

	2022	2021
Resultaat technische rekening schadeverzekering	<u>603.662</u>	<u>201.103</u>
<i>Niet technische rekening</i>		
Opbrengsten uit beleggingen		
25 Opbrengsten uit deelnemingen	120.905	120.731
26 Opbrengsten uit terreinen en gebouwen	93.356	387.262
27 Niet gerealiseerde winst beleggingen	5.993	38.014
27 Gerealiseerde winst beleggingen	53.175	-
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen		
28 overgeboekt naar technische rekening	136.715-	273.004-
23 Andere baten (bemiddeling)		
Provisie bemiddelingsactiviteiten	660.762	652.439
Opbrengsten uit adviesvergoedingen	<u>23.835</u>	<u>22.125</u>
	684.597	674.564
24 Andere lasten (Toegerekende kosten*)	1.062.563-	988.867-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	362.411	159.804
29 Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>29.967</u>	<u>12.450-</u>
Resultaat na belastingen	<u>392.377</u>	<u>147.354</u>

3.5 KASSTROOMOVERZICHT

in Euro's	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Nettowinst	392.377	147.354
Mutatie technische voorziening eigen rekening	384.461-	654.422
Mutatie voorziening belastinglatentie	7.746	807-
Afschrijving bedrijfsmiddelen	73.879	75.014
Mutatie kortlopende schulden	110.144-	338.027-
Mutatie vorderingen	182.343-	33.253
Overige mutaties	37.790	13.076
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<u>165.155-</u>	<u>584.286</u>
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
<i>Investerings en aankopen</i>		
Beleggingen in terreinen en gebouwen	-	294.375-
Overige beleggingen	93.674	42.513-
Materiële vaste activa en voorraden	<u>6.584-</u>	<u>47.320-</u>
	87.090	384.208-
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen</i>		
Overige beleggingen	500	500
Immateriële vaste activa	10.541	13.108
Materiële vaste activa en voorraden	<u>1.597</u>	<u>46.592</u>
	12.638	60.200
Saldo mutatie beleggingen voor risico van polishouders	99.728	324.008-
<i>Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten</i>	<u>99.728</u>	<u>324.008-</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Betaalde premierrestitutie	-	303.391-
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-	303.391-
Mutatie liquide middelen	65.428-	43.113-
<i>Verloop geldmiddelen</i>		
Stand per 1 januari	3.325.233	3.368.346
Mutatie boekjaar	65.428-	43.113-
Stand per 31 december	3.259.805	3.325.233

3.6 TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

Immateriële vaste activa

	<i>Goodwill</i>	<i>Software</i>	2022	2021
1 Aanschaffingswaarde	81.234	216.249	297.484	264.799
Cumulatieve afschrijvingen	81.234-	170.457-	251.691-	205.898-
Stand per 1 januari	-	45.793	45.793	58.901
Mutaties	-	35.252	35.252	32.685
Afschrijvingen	-	-	-	-
Bijzondere waardevermindering	-	45.793-	45.793-	45.793-
	-	10.541-	10.541-	13.108-
Aanschaffingswaarde	81.234	251.501	332.735	297.484
Cumulatieve afschrijvingen	81.234-	216.249-	297.484-	251.691-
Stand per 31 december	-	35.252	35.252	45.793

De post software bestaat uit investeringen in Novulo. Novulo voldoet echter niet meer aan onze eisen. Inmiddels heeft de Onderlingen een contract afgesloten met DIAS wiens systeem binnenkort geïmplementeerd wordt. Het voornemen is om in het 2e kwartaal van 2023 over te stappen naar het nieuwe systeem.

De goodwill op de portefeuille is volledig afgeschreven.

Beleggingen

2 <u>Terreinen en gebouwen</u>	<i>2022</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2021</i>
	<i>Eigen</i>	<i>Overige</i>	<i>Eigen</i>	<i>Overige</i>
	<i>Gebruik</i>		<i>Gebruik</i>	
Aanschaffingswaarde	547.550	424.519	547.550	424.519
Herwaarderingen	232.450	358.481	122.450	174.106
Stand per 1 januari	780.000	783.000	670.000	598.625
Waarde verandering	-	-	110.000	184.375
	-	-	110.000	184.375
Aanschafwaarde	547.550	424.519	547.550	424.519
Herwaarderingen	232.450	358.481	232.450	358.481
Stand per 31 december	780.000	783.000	780.000	783.000

In 2021 heeft er een herwaardering plaatsgevonden van de panden naar aanleiding van taxatie door onafhankelijke taxateur.

<u>Beleggingen in deelnemingen</u>	2022	2021
3 <i>Andere deelnemingen (deelneming zonder invloed van betekenis)</i> <i>Onderlinge Verzekeringsmaatschappij "SOM" U.A.</i>		
Stand per 1 januari	1.396.321	1.355.845
Herwaardering deelneming	22.968-	40.476
Stand per 31 december	1.373.353	1.396.321

Het kapitaalbelang in de Onderlinge Verzekeringsmaatschappij "SOM" U.A. te De Meern bedraagt 10%. Het resultaat van ons belang is € 97.937. In 2022 is er €120.905 aan dividend ontvangen.

<u>Overige financiële beleggingen</u>	2022	2021
4 <i>Andere financiële beleggingen / edelmetalen</i>		
Stand per 1 januari	1.186.993	1.144.480
Kostprijs verkopen boekjaar	104.963-	-
Gerealiseerde winst (-)	53.175-	
Waarde mutaties/koersmutaties	64.463	42.513
Stand per 31 december	1.093.319	1.186.993
5 <i>Obligaties</i>		
Stand per 1 januari	3.500	4.000
Verkoop boekjaar	500-	500-
Stand per 31 december	3.000	3.500

Vorderingen

	2022	2021
6 <i>Vorderingen uit directe verzekeringen op verzekeringsnemers (debiteuren) -/- voorziening dubieuze debiteuren</i>		
	69.927	59.166
Stand per 31 december	69.927	59.166
7 <i>Vorderingen uit herverzekering</i>		
Te ontvangen winstaandeel	327.406	216.792
Schadeuitkeringen	184.441	145.116
Stand per 31 december	511.846	361.908
8 <i>Te ontvangen Vennootschapsbelasting</i>		
Te ontvangen Vennootschapsbelasting	37.712	11.500
Stand per 31 december	37.712	11.500
9 <i>Overige vorderingen</i>		
Vooruitbetaalde kosten	17.517	22.083
Stand per 31 december	17.517	22.083

10 <i>Materiële vaste activa</i>	<i>Vervoer- middelen</i>	<i>Computers en toebehoren</i>	<i>Kantoor inventaris</i>	2022	<i>2021</i>
Historische aanschafwaarde	228.517	53.498	209.048	491.064	594.328
Cumulatieve afschrijvingen	95.709-	19.505-	182.841-	298.055-	327.033-
Stand per 1 januari	132.808	33.993	26.208	193.009	267.295
Mutaties:					
Investeringen	1.698	2.755	2.131	6.584	47.320
Afschrijvingen	45.794-	17.376-	10.710-	73.879-	75.014-
Desinvesteringen	2.326-	3.345-	33.634-	39.305-	150.584-
Afschrijving desinvesteringen	921	3.345	33.442	37.708	103.993
	45.500-	14.621-	8.771-	68.892-	74.285-
Historische aanschafwaarde	227.890	52.909	177.545	458.343	491.064
Cumulatieve afschrijvingen	140.581-	33.536-	160.108-	334.226-	298.055-
Stand per 31 december	87.309	19.373	17.436	124.118	193.009
Jaarlijkse afschrijvingen in % van de verkoopprijs:	20,0%	33,3%	20,0%		

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
11 <u>Liquide middelen</u>		
Rabobank	1.245.569	1.303.021
ING Bank	595.209	597.609
Regiobank (Volksbank)	577.785	579.808
Triodos Bank	493.185	495.465
ABN AMRO	348.058	349.330
Stand per 31 december	3.259.805	3.325.233

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Overlopende activa		
12 <i>Overige overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen bedragen	20.902	58.692
Stand per 31 december	20.902	58.692

Passiva

13 Eigen vermogen

	2022	2021
<i>Overige reserves *</i>		
Stand per 1 januari	5.082.505	5.015.153
Premierestitutie	-	303.391-
Resultaatverdeling voorgaand boekjaar	147.354	665.118
Toevoeging i.v.m. wijziging tarief VPB latentie panden	6.943	-
Dotatie Herwaarderingsreserve panden	-	294.375-
Stand per 31 december	5.236.803	5.082.505

*) Overige reserves bestaan uit ingehouden resultaten uit de voorgaande jaren.

Herwaarderingsreserve onroerend goed

Stand per 1 januari	650.952	430.171
Herwaardering panden	-	294.375
Belasting latentie panden	6.943-	73.594-
Stand per 31 december	644.009	650.952

Herwaarderingsreserve deelneming (zie 3. beleggingen in deelnemingen)

Stand per 1 januari	281.197	240.721
Herwaardering	22.968-	40.476
Stand per 31 december	258.229	281.197

Totaal herwaarderingsreserve

902.238	932.149

Solvabiliteit

De wet bepaalt dat een verzekeringsmaatschappij over voldoende solvabiliteit dient te beschikken. De Onderlingen heeft hiervoor regels opgesteld die terug zijn te vinden in het kapitaalbeleid. Het kapitaalbeleid wordt door de Ledenraad van de Onderlingen vastgesteld. De directie van de Onderlingen berekent de solvabiliteitskapitaalvereisten die uit de voortvloeien met gebruik van de standaard formule(s). In deze formule(s) zijn de voornaamste risico's van de Onderlingen opgenomen. De wettelijke solvabiliteitseisen worden minimaal één keer per jaar berekend en vastgesteld.

Bij het opstellen van de kwartaalrapportages wordt het aanwezige vermogen getoetst aan de gestelde solvabiliteitsnormen. De frequentie van deze monitoring wordt verhoogd indien er een gedefinieerd triggerevenement plaatsvindt.

	2022	2021
Solvency II Solvabiliteitskapitaalvereiste	2.678.599	2.637.394
Door de De Onderlingen gewenste normsolvabiliteit 1e lijn	5.156.900	5.101.300
Aanwezige solvabiliteit - Solvency II	6.483.013	6.071.845
Solvabiliteitspercentage	242%	230%
Solvency II ondergrens van het MKV* (25% van SKV**)	669.650	659.349
MKV*-percentage	968%	921%

De kwaliteit van het kapitaal is 100% Tier-1 kapitaal. De maatschappij voldoet dus ruimschoots aan de minimum kapitaalvereisten (MKV*). De berekening toont een Solvabiliteitskapitaalvereisten (SKV**) van € 2.678.599. De hierbij behorende Solvabiliteitsratio bedraagt 242%. De gewenste Solvabiliteit is bepaald door bovenop de SKV berekening 3 keer een maximaal exploitatieverlies bij het raken van de stop-loss op te tellen. Daarmee kan de Onderlingen 3 jaren achtereen de maximale schadelast (stop-loss) betalen alvorens de SKV-grens wordt benaderd.

Totaalresultaat	2022	2021
Stand per 1 januari	6.162.009	6.351.162
Premierestitutie	-	303.391-
Mutatie Herwaardering deelneming en panden	22.968-	33.117-
Resultaat boekjaar	392.377	147.354
Stand per 31 december	6.531.418	6.162.009
Resultaat boekjaar		
Saldo conform resultatenrekening	392.377	147.354
	392.377	147.354

Voorstel resultaatbestemming

De directie stelt voor om op grond van het over het jaar 2022 behaalde resultaat niet over te gaan tot het verlenen van een algemene premierestitutie.

Technische Voorzieningen

14 <u>Voor te betalen schaden</u>	2022 <i>bruto</i>	2022 <i>aandeel herverze- keraar</i>	2021 <i>bruto</i>	2021 <i>aandeel herverze- keraar</i>
Stand per 1 januari	1.812.302	1.087.381	176.375	105.876
Betalingen / Ontvangsten m.b.t. voorgaande jaren	1.457.882-	874.729-	110.748-	66.511-
Taxatieverschillen voorgaande jaren	55.519-	33.311-	18.625	11.185
Schaden boekjaar	1.402.908	841.745	2.379.422	1.427.653
Betalingen / Ontvangsten m.b.t. lopend jaren	850.660-	510.396-	651.371-	390.823-
Stand per 31 december	851.149	510.689	1.812.302	1.087.381

De looptijd van deze voorziening is overwegend kortlopend van aard. Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen waardoor de afwikkeling langer dan 1 jaar kan duren.

Matrix schadejaren en uitloop (opgenomen in de winst- en verliesrekening):

<i>Schadestatistiek</i>	2022	2022	2021	2021
	<i>bruto</i>	<i>aandeel herver- zekeraar</i>	<i>bruto</i>	<i>aandeel herver-zekeraar</i>
t-3	-	-	-	-
t-2	1.434-	860-	106	74
t-1	54.085-	32.451-	18.519	11.111
	55.519-	33.311-	18.625	11.185
t	1.402.908	841.745	2.379.422	1.427.653
Totaal	1.347.389	808.434	2.398.046	1.438.838

<i>Netto schadestatistiek Schadejaar</i>	<i>Afwikkeljaar</i>			
	0	1	2	3
t-5	98.372	19.160	18	-
t-4	242.748	22.522	64	-
t-3	116.878	37.214	185	-
t-2	247.024	44.053	106	
t-1	260.549	18.519		
t	2.379.421			

<i>Afloopstatistiek 2022</i>	<i>voorziening schade ultimo vorig boekjaar</i>	<i>Betaalde schade in boekjaar</i>	<i>Voorziening schade ultimo boekjaar</i>	<i>Bruto schadelast</i>	<i>Aandeel Herver- zekeraar</i>	<i>Netto Schadelast</i>
t-2	84.251-	82.817	-	1.434-	860	574-
t-1	1.728.050-	1.375.064	298.901	54.085-	32.451	21.634-
	1.812.301-	1.457.881	298.901	55.519-	33.311	22.208-
t	-	850.660	552.248	1.402.908	841.744-	561.164
Totalen	1.812.301-	2.308.541	851.149	1.347.389	808.433-	538.956

De voorziening ultimo 2021 liet in het boekjaar een overschot zien van EUR 22.208.

<i>Afloopstatistiek 2021</i>	<i>voorziening schade ultimo vorig boekjaar</i>	<i>Betaalde schade in boekjaar</i>	<i>Voorziening schade ultimo boekjaar</i>	<i>Afwikkelresul- taat (t-1/t-2) en Totale schadelast (t)</i>	<i>Voorziening schade ultimo boekjaar</i>	<i>Netto Schadelast</i>
t-2	509-	615	-	106	74-	32
t-1	175.866-	110.134	84.251	18.519	11.111-	7.408
	176.375-	110.749	84.251	18.625	11.185-	7.440
t	-	651.371	1.728.050	2.379.421	1.427.653-	951.768
Totalen	176.375-	762.120	1.812.301	2.398.046	1.438.838-	959.208

In 2021 was er sprake van een tekort van EUR 7.440 op de voorziening ultimo 2020.

15 Voorzieningen	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Voor belastingen	236.565	228.819
Stand per 31 december	236.565	228.819

De voorziening is langlopend.

Schulden	<i>2022</i>	<i>2021</i>
16 Schulden uit directe verzekering		
Vooruitontvangen premies	627.458	712.357
Terug te betalen premies	403	1.135
Stand per 31 december	627.862	713.492
17 Schulden uit bemiddelingsactiviteiten		
Schulden aan assuradeuren	112.479	133.043
Stand per 31 december	112.479	133.043
18 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loon- en Premieheffing	56.234	57.952
Vennootschapsbelasting	-	-
Omzetbelasting	1.514	1.481
Assurantiebelasting	71.616	67.492
Stand per 31 december	129.364	126.925
19 Overige schulden en overlopende passiva		
Vakantiegelden	29.767	34.977
Vakantiedagen	26.374	24.830
Waarborgsommen	1.569	1.169
Crediteuren	61.586	64.708
Diversen	12.305	12.305
Stand per 31 december	131.601	137.990

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Obligo Nederlandse Herzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. ad € 11.068.

3.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

in Euro's

20 Premie-inkomen	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Totaal ontvangen premie leden/verzekerden	3.310.497	3.185.862
	3.310.497	3.185.862
21 Herverzekeringspremie	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Herverzekeringspremie	2.029.637-	1.952.248-
	2.029.637-	1.952.248-
22 Schadeuitkeringen	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Bruto-schade	2.308.541-	762.120-
Af: uitkering herverzekeraar	1.385.125	457.333
Af: mutatie voorziening schade	724.921	724.921
Bij: dotatie reservering schade	340.460-	1.379.343-
	538.956-	959.208-
23 Overige opbrengsten	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Provisie diverse maatschappijen	644.186	634.366
Provisie RegioBank	16.576	18.073
Overige adviesopbrengsten	23.835	22.125
	684.597	674.564
Salarissen	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Bruto salarissen	913.003-	868.665-
Ontvangen ziekengeld	54.292	30.869
Reservering vakantiedagen	2.506-	4.833-
Reservering vakantiegeld	65.287-	63.775-
	926.505-	906.403-

Sociale lasten	2022	2021
Ziekteverzuimverzekering	42.021-	37.963-
Werknemerspremies	154.281-	143.207-
Pensioenpremie	83.774-	75.796-
	280.075-	256.966-

Afschrijvingen	2022	2021
Vervoersmiddelen	45.794-	48.780-
Software	-	-
Computerapparatuur	17.376-	18.388-
Kantoorinventaris	10.710-	12.078-
	73.879-	79.246-
Bijzondere waardevermindering Software	45.793-	45.793-
Af/bij: boekwinsten/verliezen verkopen	597-	10.152-
Totaal afschrijvingen ten laste van bedrijfsresultaat	120.269-	135.191-

Overige bedrijfskosten	2022	2021
Overige personeelskosten	159.724-	114.389-
Autokosten	27.272-	26.222-
Huisvestingskosten	87.585-	88.532-
Kantoorkosten	471.637-	412.630-
Verkoopkosten	52.059-	37.398-
	798.277-	679.172-

<u>Specificatie overige bedrijfskosten</u>	2022	2021
<i>Overige personeelskosten:</i>		
Reiskosten	11.296-	12.042-
Cursussen en trainingen	20.538-	27.903-
Uitzendkrachten	44.913-	33.511-
Externe inhuur	35.187-	21.396-
Risk en compliance werkzaamheden	9.547-	8.940-
Wervingskosten	22.306-	247-
Overige	15.937-	10.351-
	159.724-	114.389-

	2022	2021
<i>Specificatie autokosten:</i>		
Onderhoud en brandstof auto's	17.220-	16.271-
Belasting en verzekering auto's	10.052-	9.951-
	<u>27.272-</u>	<u>26.222-</u>
<i>Specificatie Huisvestingskosten:</i>		
Schoonmaakkosten	16.782-	16.118-
Vaste lasten/energie/onderhoud	16.715-	18.504-
Huurkosten	6.178-	6.000-
Huurkosten panden in eigen gebruik	47.910-	47.910-
	<u>87.585-</u>	<u>88.532-</u>
<i>Specificatie Kantoorkosten:</i>		
Kantoorbenodigdheden	39.868-	38.086-
Onderhoud computer/automatisering	119.374-	107.686-
Telefoon	17.658-	19.526-
Porti	21.536-	27.355-
Verzekeringen	13.700-	19.013-
Accountantskosten	40.500-	40.500-
Preventie/inspecties/taxaties	123.390-	79.771-
Vergoeding RVC en Ledenraad	31.481-	23.834-
Contributies en abonnementen	27.324-	23.779-
Kantinevoorzieningen	3.192-	2.891-
Kosten voorziening dubieuze debiteuren	95	1.011
Bankkosten	19.817-	21.940-
Overig	13.892-	9.261-
	<u>471.637-</u>	<u>412.630-</u>
<i>Specificatie Verkoopkosten</i>		
Reclame	45.526-	34.137-
Advertenties	2.462-	2.767-
Representatie	4.072-	495-
	<u>52.059-</u>	<u>37.398-</u>
24 Toegerekende kosten aan de technische rekening 50%*	1.062.563-	988.867-
*Aan de niet technische rekening wordt eveneens 50% toegerekend		

Opbrengsten uit beleggingen	2022	2021
25 <u>Opbrengsten uit deelnemingen</u>		
Onderlinge Verzekeringsmaatschappij "SOM" U.A.	120.905	120.731
Totaal resultaat deelnemingen	120.905	120.731
26 <u>Opbrengsten terreinen en gebouwen</u>		
Huuropbrengsten Raadhuisplein 2a t/m 2d	49.268	48.339
Huuropbrengsten panden in eigen gebruik	47.910	47.910
Mutatie herwaardering panden	-	294.375
Netto resultaat	97.178	390.624
27 <u>Opbrengsten effecten/edelmetalen</u>		
Ongerealiseerde koersresultaten	11.288	42.513
Gerealiseerde winst op verkopen	53.175	
Resultaat effecten/edelmetalen	64.463	42.513
Totaal opbrengsten uit beleggingen	282.546	553.868
Beleggingskosten	2022	2021
26 Vaste lasten en onderhoud terreinen en gebouwen	3.821-	3.362-
27 Kosten effectenbeheer	5.295-	4.499-
Totaal lasten i.v.m. beleggingen	9.117-	7.861-
Netto beleggingsopbrengsten	273.429	546.007
28 Toegerekende beleggingsresultaten aan niet-technisch 50%*	136.715	273.004
*Aan de technische rekening wordt eveneens 50% toegerekend		
De toerekening van de beleggingsopbrengsten en de kosten aan de niet technische rekening wordt gebaseerd op een globale schatting van de werkzaamheden die de organisatie uitvoert ten behoeve van de bemiddeling en de verzekeringsactiviteiten.		
29 <u>Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</u>	2022	2021
Vennootschapsbelasting	-	-
Correctie Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	37.712	13.257-
Aanpassing latente belastingverplichting als gevolg van wijziging belastingtarieven	-	-
Ontstaan en terugnemen van tijdelijke verschillen	7.745-	807
	29.967	12.450-

3.8 SOLVENCY II

Activa	2022 vennootschappelijk	2022 Solvency II
Goodwill/software	<u>35.252</u>	<u>-</u>
	35.252	-
Beleggingen		
<i>Terreinen en gebouwen</i>		
Voor eigen gebruik	780.000	780.000
Overige terreinen en gebouwen	<u>783.000</u>	<u>783.000</u>
	1.563.000	1.563.000
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen</i>		
Andere deelnemingen	<u>1.373.353</u>	<u>1.373.353</u>
	1.373.353	1.373.353
<i>Overige financiële beleggingen</i>		
Andere financiële beleggingen	<u>1.096.319</u>	<u>1.096.319</u>
	1.096.319	1.096.319
Vorderingen		
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	69.927	69.927
Vorderingen uit herverzekering	511.846	511.846
Verhaalbare herverzekeringsbedragen schade *	-	502.767
Te ontvangen Vennootschapsbelasting	37.712	37.712
Overige vorderingen	<u>17.517</u>	<u>17.517</u>
	637.000	1.139.767
Overige activa		
Materiële vaste activa	124.118	124.118
Liquide middelen	<u>3.259.805</u>	<u>3.259.805</u>
	3.383.922	3.383.922
Overlopende activa		
Overige overlopende activa	<u>20.902</u>	<u>20.902</u>
	20.902	20.902
	<u>8.109.748</u>	<u>8.577.263</u>

Passiva	2022 vennootschappelijk	2022 Solvency II
Eigen Vermogen		
Eigen vermogen/Overschot activa vs verplichtingen	5.236.803	6.483.013
Herwaarderingsreserve	902.238	
Resultaat boekjaar	<u>392.377</u>	<u></u>
	6.531.418	6.483.013
Technische Voorzieningen		
<i>Voor te betalen schaden</i>		
Bruto	851.149	837.945
Risicomarge	-	18.435
Herverzekeringsdeel *	<u>510.689-</u>	<u>-</u>
	340.460	856.380
Schulden		
Schulden uit directe verzekering	627.862	627.862
Schulden uit herverzekering	-	-
Schulden uit bemiddelingsactiviteiten	112.479	112.479
Uitgestelde belastingverplichtingen	236.565	236.565
Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>129.364</u>	<u>129.364</u>
	1.106.269	1.106.269
Overlopende passiva	131.601	131.601
	<u>8.109.748</u>	<u>8.577.263</u>

*) Het herverzekeringsdeel van de technische voorziening wordt vennootschappelijk met de bruto voorziening verrekend (passiva) en onder Solvency II als activapost opgenomen.

De Wft schrijft voor dat er een marktwaarde balans opgenomen moet worden in de jaarrekening voor een Solvency II Basic verzekeraar. Tussen de marktwaarde balans, die volgens de Solvency II richtlijn opgesteld wordt, en de vennootschappelijke balans zitten verschillen in de waardering.

Bij De Onderlingen zijn er de volgende verschillen tussen de vennootschappelijke balans en de Solvency II grondslagen.

Immateriële Vaste Activa

Op de Solvency balans worden alleen immateriële activa opgenomen op het moment dat die individueel geïdentificeerd kunnen worden en separaat verhandeld kunnen worden. Goodwill wordt niet geactiveerd. De waardering op de Solvency II balans en op de vennootschappelijke balans is identiek met uitzondering van de goodwill die ten behoeve van de Solvency II balans op nihil is gewaardeerd. .

Waardering van de herverzekeringsoverdrachten

Op de vennootschappelijke balans worden de vorderingen op de herverzekeraar gewaardeerd tegen nominale waarde. Op de Solvency II balans worden de vorderingen gewaardeerd op de beste schatting (wiskundige verwachtingswaarde van de uitgaande kasstroom minus de nog te ontvangen kasstromen). Deze worden gediscoteerd met de door DNB vastgestelde risicovrije rentetermijn structuur.

Waardering van de technische voorzieningen

Voorziening Schade

Waardering van de voorziening schade gebeurt binnen Solvency II op basis van een “Beste Schatting” met additioneel een risicomarge. De risicomarge wordt berekend volgens de Cost-of-Capital methode.

Vennootschappelijk bestaat de voorziening voor te betalen schaden uit het geschatte deel van de gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden, plus een deel wel geleden maar nog niet gemelde schades (IBNR). De voorziening heet een overwegend kortlopend karakter.

Op de Solvency II balans wordt de vordering op de herverzekeraar opgenomen op de activa zijde van de balans. In de vennootschappelijke balans staat deze gesaldeerd op de passiva zijde van de balans. Om de vergelijking tussen beiden mogelijk te maken is deze post in de vergelijkende cijfers op de vennootschappelijke balans verschoven van de passiva naar de Activa zijde van de balans.

4. OVERIGE INFORMATIE

Gemiddeld aantal medewerkers

Bij De Onderlingen waren in 2022 gemiddeld **18,5 FTE** werkzaam (2021 18,0 FTE).

Bezoldiging bestuur

Een opgave van de bezoldiging (totale kosten) van de bestuurders:

<i>(in euro's)</i>	2022	2021
- Totale bezoldiging directie in het boekjaar:	183.340	196.543
- Totale bezoldiging Raad van Commissarissen in het boekjaar:	24.481	20.034
	207.821	216.577

In 2022 was er een tijdelijk 1 directielid, waardoor de RvC verscherpt toezicht uitoefende tijdens deze periode.

Honoraria externe accountant

Een overzicht van de totale honoraria van de externe accountant:

<i>(in euro's)</i>	2022	2021
- Honoraria onderzoek jaarrekening:	40.500	43.525
- Overige (non Assurance) opdrachten:	15.558	7.511
	56.364	51.036

Ondertekening van de Jaarrekening 2022 van O.V.M. De Onderlingen U.A. door de directie en de raad van commissarissen:

Schoonhoven, 23 mei 2023

Directie:

Peter den Ouden
Algemeen directeur

Arno Wesselink
Commercieel Directeur

Raad van Commissarissen:

Irmgard Arink
Voorzitter van de Raad van Commissarissen

Jorrit Molkenboer
Vice-Voorzitter van de Raad van Commissarissen

Hendrik Jan Gorter
Secretaris van de Raad van Commissarissen

5. OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING OMTRENT DE BESTEMMING VAN DE WINST (ARTIKEL 37)

1. Indien het totaal van de over een boekjaar ontvangen baten een overschot boven de lasten mocht opleveren, hebben de leden recht op dit overschot naar evenredigheid van hun aandeel in de premie over het afgelopen boekjaar, tenzij de Ledenraad op voorstel van de Directie, welk voorstel de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen behoeft, besluit (een deel van) dit overschot toe te voegen aan de algemene reserve van de maatschappij.

2. De algemene reserve van de maatschappij kan door de Directie worden gebruikt om tot een snelle uitkering van schadevergoedingen te geraken, tenzij de vastgestelde solvabiliteitsnormen conform het kapitaalbeleid van de maatschappij worden onderschreden.

Statutaire regeling omtrent de verwerking van een nadelig saldo (artikel 38)

1. Indien de premies en andere inkomsten over het boekjaar niet voldoende zijn voor betaling van de schaden en kosten, kan de Directie besluiten om het nadelig saldo geheel of gedeeltelijk ten laste van de algemene reserve te brengen. De leden van de maatschappij zijn niet aansprakelijk voor het nadelig saldo. Dit laat onverlet dat ieder lid van de maatschappij gehouden blijft om de reeds door hem verschuldigde premies aan de maatschappij te voldoen.

2. Het besluit van de Directie als bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden uitgevoerd, tenzij door de Ledenraad binnen dertig (30) dagen na de kennisgeving van het besluit van de Directie, met een meerderheid van ten minste twee/derde van de uitgebrachte geldige stemmen, wordt besloten tot vernietiging van het besluit van de Directie en het nemen van een alternatief besluit tot het dekken van het nadelig saldo: het alternatief besluit mag niet in strijd zijn met het bepaalde in de tweede volzin van lid 1 van dit artikel.

CONTROLE VERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de ledenraad en de raad van commissarissen van
Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A.
Doelenplein 11
2871 CV SCHOONHOVEN

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A. te Schoonhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A. per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de directie;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de maatschappij in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de maatschappij te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de maatschappij haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de maatschappij.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de maatschappij haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een maatschappij haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Capelle aan den IJssel, 23 mei 2023

Daamen & van Sluis Accountants Belastingadviseurs